

TOPICAL SCIENTIFIC ISSUES

DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2023.7.32>

PROCEDURALNA FORMA ROZPATRYWANIA SPRAWY SĄD ADMINISTRACYJNY PIERWSZEJ INSTANCJI

Iryna Lytvyniuk

zwycięzca Międzynarodowego Uniwersytetu Biznesu i Prawa (Cherson, Ukraina)

ORCID ID: 0009-0001-3752-0363

irinalitvinuk521@gmail.com

Adnotacja. Artykuł poświęcony jest badaniu formy procesowej rozpatrywania sprawy przez sąd administracyjny I instancji. Stwierdzono, że sądowy proces administracyjny realizowany jest w określonej formie proceduralnej, według ustalonego porządku (kolejności), charakteryzującego się etapami. Forma procesowa postępowania administracyjnego implikuje konieczność uwzględnienia określonych zasad wymiaru sprawiedliwości, w tym specyfiki dowodu oraz zasady urzędowego dochodzenia wszystkich okoliczności sprawy.

Tryb rozpatrywania sprawy w postępowaniu administracyjnym wymaga przestrzegania ujednoczonego algorytmu działania sądu i uczestników procesu administracyjnego, zgodnie z określoną formą postępowania. Ma to na celu osiągnięcie bezstronnego, sprawiedliwego i terminowego rozstrzygnięcia przez sąd spraw z zakresu stosunków publiczno-prawnych w celu skutecznej ochrony praw i interesów osób prawnych, praw, wolności i interesów osób fizycznych przed naruszeniami przez podmioty władzy.

Słowa kluczowe: forma procesowa, postępowanie administracyjne, etapy, sąd, postępowanie.

PROCEDURAL FORM OF CASE CONSIDERATION ADMINISTRATIVE COURT OF FIRST INSTANCE

Iryna Lytvyniuk,

External Postgraduate Student at the International University of Business and Law (Kherson, Ukraine)

ORCID ID: 0009-0001-3752-0363

irinalitvinuk521@gmail.com

The article analyses the procedural form of the case consideration by the administrative court of the first instance. It was found that the judicial administrative process is implemented in a certain procedural form according to the established order (sequence), characterized by stages. The procedural form of administrative proceedings implies the need to take into account certain rules of administration of justice, including the specifics of proof and the principle of official investigation of all the circumstances of the case.

The procedure for consideration of a case in administrative proceedings requires compliance with the standardized algorithm of actions of the court and participants in the administrative process in accordance with the defined procedural form. This is aimed at achieving an impartial, fair and timely resolution of cases by the court in the field of public-legal relations for the effective protection of the rights and interests of legal entities, the rights, freedoms and interests of natural persons from violations by subjects of authority.

Key words: procedural form, administrative proceedings, stages, court, proceedings.

ПРОЦЕСУАЛЬНА ФОРМА РОЗГЛЯДУ СПРАВИ АДМІНІСТРАТИВНИМ СУДОМ ПЕРШОЇ ІНСТАНЦІЇ

Ірина Литвинюк

здобувач Міжнародного університету бізнесу і права (Херсон, Україна)

ORCID ID: 0009-0001-3752-0363

irinalitvinuk521@gmail.com

Стаття присвячена дослідженню процесуальної форми розгляду справи адміністративним судом першої інстанції. З'ясовано, що судовий адміністративний процес реалізується у певній процесуальній формі згідно встановленого порядку (послідовності), характеризується стадійністю. Процесуальна форма адміністративного судочинства передбачає необхідність врахування певних правил відправлення правосуддя, в тому числі й щодо особливостей доказування та дії принципу офіційного з'ясування всіх обставин справи.

Порядок розгляду справи в адміністративному судочинстві передбачає необхідність дотримання унормованого алгоритму дій суду та учасників адміністративного процесу згідно визначеної процесуальної форми.

Указане спрямовано на досягнення неупередженого, справедливого та своєчасного вирішення судом справ у сфері публічно-правових відносин задля ефективного захисту прав та інтересів юридичних осіб, прав, свобод та інтересів фізичних осіб від порушень з боку суб'єктів владних повноважень.

Ключові слова: процесуальна форма, адміністративне судочинство, стадії, суд, провадження.

Завданням адміністративного судочинства є справедливе, неупереджене та своєчасне вирішення судом спорів у сфері публічно-правових відносин з метою ефективного захисту прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб від порушень з боку суб'єктів владних повноважень. Таке завдання адміністративного судочинства реалізується у визначеній процесуальній формі. Тому дослідження процесуальної форми розгляду справи адміністративним судом, в першу чергу першої інстанції, є доцільним, своєчасним та актуальним.

Окремі питання процесуальної форми адміністративного судочинства України досліджували такі вчені як В.Б. Авер'янов, В.М. Бевзенко, Ю.П. Битяк, І.П. Голосніченко, Є.В. Додін, В.В. Доненко, Т.О. Коломоєць, В.К. Колпаков, О.В. Кузьменко, Д.В. Лученко, О.І. Остапенко, М.І. Смокович, М.І. Цуркан, А.М. Школик та інші.

Метою статті є дослідження процесуальної форми розгляду справи адміністративним судом першої інстанції.

Виклад основного матеріалу.

Адміністративний процес (адміністративне судочинство), як і будь-яку людську діяльність, характеризують такі категорії: завдання, мета, функції, принципи, засоби, учасники, система, гарантії, структура, форма, порядок. І.А. Качур (Качур, 2018: 153), посилаючись на погляди А. О. Черникової (Черникова, 2016: 17-30), зазначає, що в теорії процесуального права порядок здійснення провадження в справі, виконання окремих процесуальних дій та порядок прийняття певних процесуальних рішень об'єднуються категорією «процесуальна форма».

Процес, будучи структурованим явищем, поділяється на провадження (по вертикалі) та на стадії (по горизонталі). В адміністративному судочинстві порядок, з одного боку, встановлює його стадійність (рух адміністративної справи за конкретними стадіями), а з іншого – кожна стадія процесу має свій порядок здійснення процесуальних дій, прийняття процесуальних рішень (з'ясування обставин справи, дослідження доказів, урегулювання спору в справі за участю судді тощо). Під порядком розгляду адміністративних справ необхідно розуміти визначений законодавством (Кодексом адміністративного судочинства України) алгоритм певних дій учасників судового процесу та суду, а також прийняття процесуальних рішень, дотримання якого змушує рухати адміністративну справу по визначених стадіях позовного провадження задля забезпечення здійснення судочинства і вирішення його завдань (Качур, 2018: 153).

Варто зауважити, що застосування терміну «провадження» для розкриття стадій адміністративного судочинства у розумінні сукупності процесуальних дій та відносин, що складаються під час розгляду адміністративних справ у різноманітних судових інстанціях, є умовним, оскільки вся процесуальна форма адміністративного судочинства в Україні, в цілому, побудована на позовному (загальному або спрощеному) провадженнях. Кожна стадія (цикл) адміністративного судочинства складається із притаманних їй підстадій, що дозволяють забезпечити досягнення її процесуальної мети. Стадії адміністративного судового процесу, в основному, в свою чергу поділяються на три великих підстадії (фази): 1) відкриття провадження; 2) підготовка справи до розгляду; 3) розгляд справи по суті та винесення відповідного акту суду (Проць, 2023: 122).

На кожній стадії (циклі) адміністративного судочинства вирішуються певні його завдання – у залежності від призначення та характеру стадії, повноважень адміністративного суду, інших критеріїв. Основними структуроутворюючими елементами адміністративного судочинства є наступні стадії (цикли): провадження в суді першої інстанції; апеляційне провадження; касаційне провадження; перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами; а також виконання судових рішень в адміністративних справах. Необхідно підкреслити, що застосування терміну «провадження» для розкриття стадій адміністративного судочинства у розумінні сукупності процесуальних дій і відносин, що виникають при розгляді адміністративних справ у різних судових інстанціях, є умовним. У цілому вся процесуальна форма адміністративного судочинства побудована на позовному (загальному або спрощеному) провадженні (Константиний, 2019: 47).

Судовий розгляд в адміністративних судах першої інстанції здійснюється у визначеній процесуальній формі в певній послідовності, стадійно, поетапно.

Адміністративна справа послідовно переходить одну стадію за іншою. Всі стадії адміністративного процесу тісно пов'язані одна з одною спільними завданнями, єдністю принципів. Кожна стадія відрізняється від інших певним завданням, яким наділена лише ця стадія, конкретним колом учасників, специфікою процесуальних відносин і форм, а також прийнятими рішеннями. Виокремлення певних частин адміністративного процесу в стадії і виділення їх від інших ґрунтується на таких характерних ознаках: наявність завдань, характерних даних частині процесу; визначене коло суб'єктів, які можуть здійснювати на даному етапі процесуальну діяльність; своєрідність процесуальної форми, за допомогою якої здійснюється ця діяльність; особливий характер адміністративно-процесуальних відносин; наявність підсумкового процесуального акту, яким вирішується про перехід справи в наступну стадію судового процесу або про завершення провадження її в цілому (Гнап, 2015: 112).

Р.В. Миронюк зазначає, що можна вести мову про умовний поділ провадження в адміністративному судочинстві на таких п'ять основних, проте складних за своїм змістом стадій: порушення провадження

в адміністративному суді (подання адміністративного позову, відкриття провадження в адміністративній справі, підготовка адміністративної справи до розгляду); розгляд адміністративної справи (розгляд справи по суті, дослідження доказів, заслуховування пояснень свідків тощо, судові дебати); прийняття рішення (вихід суду до нарадчої кімнати, проголошення рішення суду, роз'яснення шляхів оскарження прийнятого рішення); перегляд судового рішення в апеляційному (касаційному) порядку, перегляд за нововиявленими обставинами (подання адміністративної (касаційної скарги), підготовка справи до апеляційного (касаційного) розгляду, апеляційний (касаційний) розгляд справи в порядку письмового провадження, апеляційний (касаційний) розгляд справи в судовому засіданні); виконання рішення адміністративного суду (виписка виконавчого листа, подання рішення до виконання, здійснення судового контролю за виконанням судового рішення, проведення виконавчих дій) (Миронюк, 2019: 100).

Для порівняння, стадіями загального позовного провадження у господарському судочинстві, подібно до адміністративного, є: стадії пред'явлення позову; відкриття провадження у справі; підготовчого провадження; врегулювання спору за участю судді; розгляду справи по суті; перегляду судового рішення в апеляційному порядку; перегляду судового рішення в касаційному порядку; перегляду судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами; виконання судового рішення (Соловійов, 2020: 108).

Отже, процесуальна форма розгляду справи по суті в суді першої інстанції, за загальним правилом, пов'язана з відкриттям розгляду справи, з'ясуванням обставин справи та дослідження доказів, судовими дебатами та ухваленням рішення. Процесуальна форма спрощеного позовного провадження наділена певними особливостями, пов'язаними з усіченням переліку та змісту стадій та етапів судового розгляду.

Головною ознакою ефективної процесуальної форми є її універсальність, придатність до використання під час розгляду різноманітних справ в різних інстанціях. Наслідком теоретичного узагальнення знань в процесуальних галузях права стала багаторівнева структурована циклічна конструкція універсальної процесуальної форми змагального судового процесу, що сформувалася наприкінці 60-х рр. минулого століття. Водночас, в кожній наступній редакції процесуальних кодексів прослідковувалося бажання встановити певні додаткові властивості, передбачити винятки щодо неї, і на сьогодні можна спостерігати вже інший підхід до феномену процесуальної форми як єдності універсальності та індивідуалізації. Безумовно, такий підхід дозволяє враховувати специфічні особливості різних категорій справ, що розглядаються в судах, в тому числі й в порядку адміністративного судочинства (Вовк, 2022: 102).

Зауважимо, в адміністративних справах щодо оскаржень дій, рішень чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень передбачена презумпція його вини – це закріплені в законодавстві припущення про те, що повідомлені позивачем обставини адміністративної справи щодо дії, рішення чи бездіяльності відповідача, якщо він є суб'єктом владних повноважень, відповідають дійсності, поки відповідач не спростує їх (Гордєєв, 2011: 806).

На особливу роль суду в адміністративному судочинстві вказує також зміст принципу офіційного з'ясування всіх обставин у справі, який полягає в тому, що адміністративний суд під час розгляду публічно-правового спору є не лише арбітром, а й активним учасником процесу, уповноваженим на дії, вчинення яких може вплинути на результати його вирішення. Дія цього принципу знаходить свій прояв в його зв'язку з змагальністю та диспозитивністю; він зумовлює зовсім інше змістове наповнення цих принципів. Зв'язок офіційного з'ясування всіх обставин у справі з принципом диспозитивності виражається в тому, що адміністративний суд: може здійснити вихід за межі позовних вимог, якщо це необхідно для ефективного захисту свобод, прав, інтересів людини й громадянина, інших учасників спору від порушень з боку суб'єктів владних повноважень; має здійснювати контроль щодо реалізації позивачем права на відмову від позову повністю або частково на будь-якій стадії судового процесу або відмовитися від примусового виконання судового рішення на стадії виконання судового рішення, а також за реалізацію відповідачем права визнати позов; може з власної ініціативи вживати заходи щодо забезпечення позову; може відмовити в затвердженні умов примирення учасників адміністративної справи. Змагальність учасників справи в адміністративному судовому процесі набуває додаткових проявів через дію принципу офіційного з'ясування всіх обставин справи, які знаходять вияв у тому, що суд наділений повноваженнями: а) визначати предмет доказування та докази, які необхідні для підтвердження чи спростування обставин справи; б) пропонувати учасникам справи подати певні докази; в) самостійно виявляти та витребувати ті докази, яких, на думку суду, не вистачає; г) досліджувати докази щодо тих обставин, що визнаються учасниками справи (Писаренко, 2019: 27).

Існує широке та вузьке розуміння принципу офіційного з'ясування всіх обставин у справі. Так, відповідно до вузького розуміння зміст цього принципу зводиться до трактування його законодавцем як обов'язку адміністративного суду виявити та витребувати докази з ініціативи суду. Згідно широкого розуміння принципу офіційного з'ясування всіх обставин справи, передбачається активна процесуальна позиція адміністративного суду щодо прийняття ним рішення про обов'язкову участь в судовому засіданні особи, яка бере участь в справі; про витребування документів та (або) інших матеріалів, проведення огляду письмових та речових доказів на місці, у випадку, якщо їх не можливо доставити до суду, наведення необхідних довідок, вирішення питання про необхідність залучення спеціаліста, перекладача, свідків, призначення експертизи; проведення підготовчого судового засідання; вжиття заходів для заміни належною неналежною стороною, забезпечення участі третіх осіб; з'ясування питання щодо складу осіб, які братимуть участь у справі; суд може уточнити заявлені позовні вимоги та заперечення щодо адміністративного позову; уточнити факти, що необхідно з'ясувати для вирішення справи, а також ті факти, які з них визнаються сторонами, а які потрібно

доказувати; з'ясує перелік доказів, якими учасники справи можуть доводити обставини, та встановлює строки, необхідні для їх надання; вчиняє будь-які інші дії, що необхідні для належної підготовки справи до розгляду; пропонує учасникам справи пояснити чи доповнити певні обставини спору, а також надає пропозицію сторонам подати додаткові докази; може прийняти рішення щодо дослідження доказів навіть щодо тих обставин, які визнаються сторонами, якщо в адміністративного суду виникає сумнів щодо них та добровільності їх визнання; під час проведення допиту свідка суд може задавати йому запитання в будь-який час під час допиту; дозволяється вийти за межі позовних вимог, якщо це необхідно для повного захисту свобод, прав та інтересів осіб; суд може уточнити позовні вимоги з обранням відповідного способу захисту порушеного права; створення учасникам справи необхідних умов для встановлення обставин справи, дослідження й подальшої оцінки доказів, правильного застосування законодавства (Гордєєв, 2021: 178).

Отже, судовий розгляд в адміністративних судах першої інстанції здійснюється у визначеній процесуальній формі в певному порядку (послідовності), стадійно та поетапно.

Процесуальну форму розгляду адміністративної справи судом першої інстанції необхідно розкривати також через правила здійснення адміністративного судочинства, в тому числі обумовлені дією принципу офіційного з'ясування всіх обставин справи та особливостями доказування.

Під порядком розгляду адміністративної справи судом першої інстанції необхідно розуміти регламентований алгоритм дій суб'єктів адміністративного процесу у визначеній процесуальній формі щодо реалізації норм Кодексу адміністративного судочинства України задля справедливого, неупередженого та своєчасного вирішення судом спорів у сфері публічно-правових відносин з метою ефективного захисту прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб від порушень з боку суб'єктів владних повноважень.

Стадії адміністративного судочинства України – це послідовна пов'язана між собою сукупність процесуальних дій та актів, вчинених суб'єктами адміністративного судового процесу задля виконання визначеного завдання та досягнення мети, характерних для конкретної стадії.

Основними ознаками стадій адміністративного судочинства є такі: пов'язаність стадій між собою, послідовність їх здійснення, специфічна процесуальна форма, наявність певного кола суб'єктів адміністративного судочинства, наявність процесуальних документів та підсумкового певній стадії акту.

Основними стадіями загального позовного провадження в адміністративному судочинстві України під час розгляду справи судом першої інстанції є такі: звернення до адміністративного суду та відкриття провадження у справі (виготовлення та подання позовної заяви до адміністративного суду першої інстанції, прийняття рішення щодо відкриття провадження у справі); підготовче провадження (надіслання копії ухвали про відкриття провадження у справі, копії позовної заяви та доданих до неї документів, подання відзиву, подання пояснень третіх осіб щодо позову або відзиву, пред'явлення зустрічного позову, підготовче засідання, подання відповіді на відзив та заперечення, судові рішення у підготовчому засіданні, врегулювання спору за участю судді, відмова позивача від позову, примирення сторін); розгляд справи по суті (відкриття розгляду справи по суті, з'ясування обставин справи та дослідження доказів, судові дебати та ухвалення рішення). Процесуальна форма спрощеного позовного провадження наділена певними особливостями, пов'язаними з усіченням переліку та змісту стадій та етапів судового розгляду.

Список використаних джерел

1. Качур І.А. Порядок розгляду адміністративних справ: у контексті стадійності адміністративного судочинства. Юридичний науковий електронний журнал. № 3. 2018. С. 152-156.
2. Черникова А.О. Диференціація процесуальної форми адміністративного судочинства України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Нац. бібл-ка України ім. В.І. Вернадського. Київ, 2016. 220 с.
3. Проць І. М. Апеляційне провадження в адміністративних судах. The VII International Scientific and Practical Conference "Problematic questions of science and problems of development", October 30 - November 01, 2023, Berlin, Germany. P. 121-124.
4. Константи́й О. В. До питання поняття та стадій адміністративного судочинства (адміністративного судового процесу). Актуальні проблеми адміністративно-правової науки (до 95-річчя з дня народження Р.С. Павловського): Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Харків, 26 вересня 2019 р. – Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2019. С.46-49.
5. Гнап Д. Д. Відкриття провадження в адміністративній справі як стадія адміністративного процесу. Юридичний науковий електронний журнал. 2015. Вип. 1. С. 111-114.
6. Миролюк Р. В. Особливості судового розгляду окремих категорій адміністративних справ: навч. посібник. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2019. 352 с.
7. Соловійов О. Стадії загального позовного провадження в господарському судочинстві. Підприємництво, господарство і право. 2020. № 7. С. 104–108.
8. Вовк П. В. Особливості процесуальної форми касаційного провадження в адміністративному судочинстві. Європейський вибір України, розвиток науки та національна безпека в реаліях масштабної військової агресії та глобальних викликів XXI століття» (до 25-річчя Національного університету «Одеська юридична академія» та 175-річчя Одеської школи права) : у 2 т. : матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (м. Одеса, 17 червня 2022 р.) / за загальною редакцією С. В. Ківалова. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. Т. 2. С. 102-104.
9. Гордєєв В. В. Презумпція вини в адміністративному судочинстві. Міжнародна поліцейська енциклопедія: у 10 т. Київ: Атіка, 2011. Т. 7: Адміністративно-правове забезпечення поліцейської діяльності. С. 806.

10. Писаренко Надія Борисівна. Концептуальні основи адміністративного судочинства в Україні. Автореф. дисертації на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук. Харків. 2019. 38 с.
11. Гордєєв В.В. Поняття юридичних фактів в адміністративному судочинстві України : монографія. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 324 с.

References:

1. Kachyr I.A. (2018). Poriadok rozghliadu administratyvnykh sprav: u konteksti stadiinosti administratyvnoho sudochynstva. [The order of consideration of administrative cases: in context of phasicness of administrative legal proceeding]. Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal - Legal scientific electronic journal, 3, 152 – 156 [in Ukrainian].
2. Chernikova A. A. (2016). Dyferentsiatsiia protsesualnoi formy administratyvnoho sudochynstva Ukrainy [The differentiation of judicial form of the administrative legal proceeding of Ukraine]. Dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.07. Nats. bibl-ka Ukrainy im. V.I. Vernadskoho. Kyiv, 220 [in Ukrainian].
3. Prots I.M. (2023). Apeliatsiine provadzhennia v administratyvnykh sudakh. [Appeal proceedings in administrative courts]. The VII International Scientific and Practical Conference "Problematic questions of science and problems of development", October 30 - November 01, Berlin, Germany, 121-124. [in German].
4. Konstantyi O.V. (2019). Do pytannia poniattia ta stadii administratyvnoho sudochynstva (administratyvnoho sudovoho protsesu) [To the issue of the concept and stages of administrative proceedings (administrative court proceedings)]. Aktualni problemy administratyvno-pravovoi nauky (do 95-richchia z dnia narodzhennia R.S. Pavlovskoho): Materialy mizhnarodnoi naukovy-praktychnoi konferentsii, m. Kharkiv, 26 veresnia 2019. – Kherson : Vydavnychiy dim «Helvetyka», 46-49. [in Ukrainian].
5. Hnap D.D. (2015). Vidkryttia provadzhennia v administratyvni spravi yak stadiia administratyvnoho protsesu [Opening of administrative proceedings as a stage of the administrative process]. Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal - Legal scientific electronic journal, 1, 111 – 114 [in Ukrainian].
6. Mirnyuk R.V. (2019). Osoblyvosti sudovoho rozghliadu okremykh katehori administratyvnykh sprav. [Peculiarities of judicial review of certain categories of administrative cases]: navch. posibnyk. Dnipro: Dniprop. derzh. un-t vnutr. sprav, 352 [in Ukrainian].
7. Soloviov O. (2020). Stadii zahalnoho pozovnoho provadzhennia v hospodarskomu sudochynstvi [Stages of general claim proceedings in economic litigation]. Pidpriemnytstvo, hospodarstvo i pravo. 2020, 7, 104–108 [in Ukrainian].
8. Vovk P.V. (2022). Osoblyvosti protsesualnoi formy kasatsiinoho provadzhennia v administratyvnomu sudochynstvi. [Peculiarities of the procedural form of cassation proceedings in administrative proceedings]. Yevropeyskyi vybir Ukrainy, rozvytok nauky tanatsionalna bezpeka v realiiakh masshtabnoi viiskovoi ahresii ta hlobalnykh vyklykiv KhKhI stolittia» (do 25-richchia Natsionalnoho universytetu «Odeska yurydychna akademiia» ta 175-richchia Odeskoi shkoly prava) : u 2 t. : materialy Mizhnar.nauk.-prakt. konf. (m. Odesa, 17 chervnia 2022) / za zahalnoiu redaktsiieiu S. V. Kivalova. – Odesa : Vydavnychiy dim «Helvetyka», T. 2, 102-104 [in Ukrainian].
9. Gordieiev V.V. (2011). Prezumptsiia vyny v administratyvnomu sudochynstvi [Presumption of guilt in administrative proceedings. International police encyclopedia]. Mizhnarodna politseiska entsyklopediia: u 10 t. Kyiv: Atika, T. 7: Administratyvno-pravove zabezpechennia politseiskoi diialnosti, 806 [in Ukrainian].
10. Nadiia Pysarenko (2019). Kontseptualni osnovy administratyvnoho sudochynstva v Ukraini [Conceptual bases of administrative proceedings in Ukraine]. Avtoref. dysertatsii na zdobuttia naukovoho stupenia doktora yurydychnykh nauk. Kharkiv, 38 [in Ukrainian].
11. Gordieiev V.V. (2021). Poniattia yurydychnykh faktiv v administratyvnomu sudochynstvi Ukrainy [The concept of legal facts in the administrative judiciary of Ukraine]: monohrafiia. Odesa : Vydavnychiy dim «Helvetyka», 324 [in Ukrainian].